ЙОТУН БЪЛГАРИЯ ЕООД
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 година

ЙОТУН БЪЛГАРИЯ ЕООД

Съдържание

Обща информация i
Доклад за дейността ii
Доклад на независимия одитор до едноличния собственик на Йотун България ЕООД 1
Съкратен отчет за приходите и разходите 5
Съкратен счетоводен баланс 6

Приложение
1. Корпоративна информация 7
2.1 База за изготвяне 7
2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики 7
2.3 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения 15
3. Приходи и разходи 16
3.1 Приходи 16
4. Данъци от печалбата 16
5. Дълготрайни материални активи 17
6. Нематериални активи 18
7. Стоково-материални запаси 18
8. Парични средства 18
9. Търговски и други задължения 19
10. Оповестяване на свързани лица 19
11. Ангажименти и условни задължения 22
12. Други 22
13. Цели и политика за управление на финансовия риск 22
14. Събития след датата на баланса 22

Управител

Марин Дичев

Седалище и адрес на управление

София, с. Кривина, ул. „Околовръстен път“ №454Б

Регистър и регистрационен номер
831597156

Одитор

„Ърнст и Янг Одит” ООД
Полиграфия офис център
бул. „Цариградско шосе” № 47А, ет. 4
София 1124

ЙОТУН БЪЛГАРИЯ ЕООД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Ръководството представя своя годишен доклад и годишния финансов отчет към 31 декември 2019 г., изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти, приложими в България.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Описание на основната дейност

Основната дейност на Дружеството е продажба, маркетинг, износ и внос на бои, оборудване и други продукти за електростатично прахово боядисване, декоративни, защитни и морски бои и покрития.

Резултати за текущия период

През 2019 г. в резултат на спад в търсенето на прахови и защитни бои в страната, както и на намаленото търсене на морски бои Дружеството намалява нетните си приходи от продажби с приблизително 2% спрямо 2018 г. и те са в размер на 6.913 хил. лв.

Разходите за суровини, материали и външни услуги през 2019 г. са 608 хиляди лева и са нараснали с 53 хил. лева спрямо предходната година във връзка с увеличението на разходите за вътрешен транспорт, логистика и групови разходи.

Другите разходи, в които основно перо заемат себестойността на продадените стоки през 2019 г. са в размер на 5,221 хил. лв., намаляват със 118 хил. лв. на годишна база в резултат на намалените продажби на стоки.

С оглед на резултата за текущият период на Дружеството е счетоводна печалба в размер на 582 хил. лв., която е с 20 хил. лв. по-ниска от резултата в предходната година най-вече поради увеличените обеми на разходите за външни услуги и намалените приходи от продажби на стоки през отчетната година.

С оглед постигане на по-висока гъвкавост и ефективност, както и на по-голяма конкурентноспособност на пазара, Дружеството увеличава своите материални запаси с 128 хил. лв. през отчетната година, които възлизат на 665 хил. лв.(2018 г.: 537 хил. лв.). Към 31 декември 2019 г. Дружеството намалява своите вземания от клиенти и намалява паричните средства, както следва:

- вземания – 1,806 хил. лв. (2018: 2,027 хил. лв.);
- парични средства – 109 хил. лв. (2018: 137 хил. лв.).

Спазване на законодателство и регулации в България

Дружеството спазва всички законови екологични изисквания свързани със съхранението на бои и тяхното унищожаване при необходимост от бракуване.

Използвани от предприятието финансови инструменти

През 2019 г. Дружеството се финансира основно чрез управление на оборотния си капитал и не разчита на външно финансиране. Дружеството няма други финансови инструменти освен вземанията и задълженията, произтичащи от основната му дейност.

Основни рискове пред Дружеството

Като рисков фактор свързан с печалбата се определя високата конкуренция на пазара за прахови, течни и морски бои. Останалите рискове пред Дружеството са оповестени в настоящия отчет в Бележка 13 Цели и политика за управление на финансовия риск.

Дивиденти и разпределение на печалбата

През годината приключваща на 31 декември 2019 г., Дружеството изплаща дивидент на едноличния собственик на капитала в размер на 540 хил. лв.

Научноизследователска и развойна дейност

Дружеството не осъществява действия в областта на научноизследователска и развойна дейност.

ЙОТУН БЪЛГАРИЯ ЕООД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Структура на основния капитал

Собственици	Участие	Номинална стойност (хил. лв.)
Йотун Паудър Коутингс АС, Норвегия	100%	5

Инвестиции

Към 31 декември 2019 г. Йотун България ЕООД няма участия в други дружества.

ВЕРОЯТНО БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Ръководството е поставило следните основни цели, които да бъдат постигнати през 2019 г.:

Основна цел на Дружеството е да се утвърди като една от трите водещи компании на пазара.

Праховият сегмент ще продължава да обслужва своите клиенти, да бъде близо до тях и да се развива чрез диференциране на продукти и услуги.

Дружеството поддържа подход ориентиран към клиентите и ще отговаря на нуждите на крайните потребители чрез подходящи технически и търговски продукти различни от тези, които вече са на пазара. Дистрибуторска концепция ще бъде развита там, където е възможно, заедно с тази на течните бои.

Основна цел на Дружеството остават средни и големи клиенти, предимно оборудвани с автоматични линии и оценяващи високите технически характеристики на продуктите с марка Йотун.

Предоставянето на техническо обслужване на клиентите е важно средство за утвърждаването на Йотун на пазара в условията на силна конкуренция и ще бъде използвано активно и в бъдеще.

Продажбата на иновативни продукти ще бъде максимизирана, за да се увеличи рентабилността на компанията. Дружеството ще продължи да се фокусира на Икеа доставчиците като ключови клиенти. Въвеждане на нова индустриална стратегия ще бъде ключова за растежа на праховия сегмент. Тясно сътрудничество с корабостроителниците в Русе и Варна ще бъде решаваща за развитието на морския сегмент. Спечелване на местните корабособственици е главна задача, за да се подобри позицията на Дружеството в сферата на морския бизнес.

Главна цел в бизнеса на защитните бои е Дружеството да добие пълна картина на пазара и да доразвие дилърската мрежа. Увеличаването на търговския персонал, заедно с техническа и логистична подкрепа, ще доведе до увеличаването на пазарния дял. Работата с местните институции, дизайнери и архитекти ще бъде решаваща за увеличаване на популярността на марката.

От финансова гледна точка, стратегията за 2020 г. предвижда Дружеството да реализира печалба и да постигне заложения във вътрешно-груповите регламенти процент печалба преди данъци и амортизации. Сред целите са и оптимизиране и подобряване управлението на стоковите запаси, намаляване на сроковете на събиране на вземанията от клиенти, както и намаляване задлъжнялостта към фирмите доставчици в групата.

НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Дружеството няма разкрити клонове.

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА БАЛАНСА

Не са настъпили събития след 31 декември 2019 г., които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за годината, приключила на 31 декември 2019 г, освен описаните в бележка 14 от отчета.

УПРАВЛЕНИЕ

Съгласно действащия Търговски закон в България, към 31 декември 2019 г., Йотун България е еднолично дружество с ограничена отговорност с едноличен собственик Йотун Паудер Коутингс АС, Норвегия, който решава въпроси от компетентността на общото събрание на съдружниците, за което се съставя протокол в съответната за решенията форма. Упълномощен представител на собственика е г-н Шукру Ергюн.

Управител на Дружеството е Марин Данаилов Дичев.

ЙОТУН БЪЛГАРИЯ ЕООД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2019 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Марин Дичев
Управител
Йотун България ЕООД
гр. София
31 март 2020 г.

"ЙОТУН БЪЛГАРИЯ" ЕООД
Булстат: 831597156
ул. Околовръстен път 454 В
1588 Кривина
тел: 02/ 920 11 23, www.jotun.bg

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124

Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

Доклад на независимия одитор
До едноличния собственик
На „Йотун България" ЕООД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на „Йотун България" ЕООД („Дружеството"), включващ съкратен счетоводен баланс към 31 декември 2019 година и съкратен отчет за приходите и разходите за годината, завършваща на тази дата, както и приложение, което съдържа обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет:

- дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2019 година и за неговите финансови резултати от дейността за годината, завършваща на тази дата;
  и
- е изготвен съгласно изискванията на Националните счетоводни стандарти, включително освобожданията за представяне и оповестяване по тези стандарти и по чл. 29 от Закона за счетоводството, приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет". Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Building a better working world

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа, в съответствие с Националните счетоводни стандарти, включително освобожданията за представяне и оповестяване по тези стандарти и по чл. 29 от Закона за счетоводството, приложими в България, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува.

Building a better working world

Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

— идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
— получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
— оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
— достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
— оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Building a better working world

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него", по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит" ООД:

Ивайло Колев

Упълномощен представител

Регистриран одитор, отговорен за одита

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЪРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

23 април 2020 година

гр. София, България

ЙОТУН БЪЛГАРИЯ ЕООД
СЪКРАТЕН ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Наименование на разходите	Бел.	2019	2018
		хил. лв.	*хил. лв.*
А. Разходи			
1. Разходи за суровини, материали и външни услуги		608	555
2. Разходи за персонала		419	423
3. Разходи за амортизация и обезценка		93	90
4. Други разходи		5,221	5,339
Общо разходи за оперативна дейност (1 + 2 + 3 + 4)		**6,341**	**6,407**
5. Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи активи		43	77
6. Разходи за лихви и други финансови разходи		16	14
Общо финансови разходи (5 + 6)		**59**	**91**
7. Печалба от обичайна дейност		647	668
Общо разходи (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)		**6,400**	**6,498**
8. Счетоводна печалба (общо приходи – общо разходи)		647	668
9. Разходи за данъци от печалбата	4	65	66
10. Печалба (8 – 9)		**582**	**602**
Всичко (Общо разходи + 8)		**7,047**	**7,166**

Наименование на приходите	Бел.	2019	2018
		хил. лв.	*хил. лв.*
Б. Приходи			
1. Нетни приходи от продажби	3.1	7,028	7,147
2. Други приходи		11	19
Общо приходи от оперативна дейност (1 + 2)		**7,039**	**7,166**
3. Други лихви и финансови приходи		8	-
Общо финансови приходи (3)		**8**	**-**
Общо приходи (1 + 2 + 3)		**7,047**	**7,166**
Всичко (Общо приходи)		**7,047**	**7,166**

Марин Дичев
Управител

"ЙОТУН БЪЛГАРИЯ" ЕООД
Булстат: 831597156
ул. Околовръстен път 454 В
1588 Кривина
тел: 02/ 920 11 23, www.jotun.bg

Калина Стоичкова
Главен счетоводител
Съставител

Годишният финансов отчет е одобрен за публикуване с решение на Управителя от 23 април 2020 г.
Приложението от страница 7 до страница 23 е неразделна част от годишния финансов отчет.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 108 ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 23-04-2020
"Ърнст и Янг Одит" ООД
Управител и регистриран одитор:

ЙОТУН БЪЛГАРИЯ ЕООД
СЪКРАТЕН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
Към 31 декември 2019 г.

АКТИВ	Бел.	2019	2018	ПАСИВ	Бел.	2019	2018
Раздели, групи		*хил. лв.*	*хил. лв.*	*Раздели, групи*		*хил. лв.*	*хил. лв.*
А. Нетекущи (дълготрайни) активи				**А. Собствен капитал**			
I. Нематериални активи	6	6	9	I. Записан капитал		5	5
II. Дълготрайни материални активи	5	118	177	II. Натрупана печалба от минали години		572	510
III. Отсрочени данъци	4	3	3	III. Текуща печалба		582	602
Общо за раздел А:		**127**	**189**	**Общо за раздел А:**		**1,159**	**1,117**
Б. Текущи (краткотрайни) активи							
I. Материални запаси	7	665	537	**Б. Задължения**	**9, 10**	**1,598**	**1,784**
II. Вземания		1,843	2,027	До 1 година		1,598	1,784
Общо за група II		**1,843**	**2,027**	**Общо за раздел Б:**		**1,598**	**1,784**
III. Парични средства	8	109	137				
Общо за раздел Б:		**2,617**	**2,701**				
В. Разходи за бъдещи периоди		**13**	**11**				
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В)		**2,757**	**2,901**	**СУМА НА ПАСИВА (А+Б)**		**2,757**	**2,901**

Марин Дичев
Управител

"ЙОТУН БЪЛГАРИЯ" ЕООД
Булстат: 831597156
ул. Околовръстен път 454 В
1588 Кривина
тел: 02/ 920 11 23, www.jotun.bg

Калина Стоичкова
Главен счетоводител
Съставител

Годишният финансов отчет е одобрен за публикуване с решение на Управителя от 23 април 2020 г.
Приложението от страница 7 до страница 23 е неразделна част от годишния финансов отчет.

ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО
София
Рег. № 108
ЕРНСТ И ЯНГ ОДИТ ООД

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата:
EY 23-04-2020
"Ърнст и Янг Одит" ООД
Управител и регистриран одитор:

ЙОТУН БЪЛГАРИЯ ЕООД
ПРИЛОЖЕНИЕ
За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

1. Корпоративна информация

Финансовият отчет на Йотун България ЕООД за годината, приключваща на 31 декември 2019 г., е одобрен за публикуване съгласно решение на Управителя от 31 март 2020 г.

Йотун България ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност, регистрирано в СГС с ЕИК 831597156, със седалище гр. София, област София град, България и адрес на управление с. Кривина, ул. „Околовръстен път“ №454Б. Финансовата година на Дружеството приключва на 31 декември.

Ръководството на Дружеството включва неговия Управител.

Основната дейност на Дружеството включва продажба, маркетинг, износ и внос на бои, оборудване и други продукти за електростатично прахово боядисване, декоративни, защитни и морски бои и покрития. За 2019 г. средно списъчният брой персонал е 8 души.

Информация относно собствениците на Дружеството (преки и крайни) е представена в Приложение 10.

2.1 База за изготвяне

Финансовият отчет на Йотун България ЕООД е изготвен в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България, включително освобожданията за представяне и оповестяване по тези стандарти и по чл. 29 от Закона за счетоводството.

Финансовият отчет е изготвен на база историческа цена. Той е представен в български лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляда български лева (хил. лв.), освен ако е упоменато друго.

През 2019 г. Дружеството е представило валутни финансови разходи нетно от валутни финансови приходи в статия *5. Разходи за обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи активи* в съкратения отчет за приходите и разходите.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Превръщане в чуждестранна валута

Финансовият отчет е представен в български лева, която е отчетната валута на Дружеството. Сделките в чуждестранна валута, с изключение на тези за покупка и продажба на валута, се вписват в левове като към сумата в чуждестранна валута се прилага централният курс към датата на сделката. Закупената валута се оценява по курс на придобиване, а продадената валута – по валутния курс на продажбата. Паричните позиции в чуждестранна валута се оценяват по заключителен курс към датата на счетоводния баланс, а в края на всеки месец - по ценралния курс на Българска Народна Банка за последния работен ден от съответния месец. Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при превръщане по заключителен курс се отчитат като текущ финансов приход или текущ финансов разход за периода, в който са възникнали. Непаричните позиции, които се отчитат по историческа цена, изразена в чуждестранна валута, се оценяват като се използва валутният курс към датата на сделката. Непарични позиции, които се отчитат по справедлива стойност, изразена в чуждестранна валута, се оценяват, като се използва валутният курс към датата, към която е определена справедливата стойност.

б) Признаване на приходи
Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Дружеството и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение, като се изключат отстъпки, рабати и други данъци върху продажбите или мита. Преди да бъде признат приход, следните специфични критерии за признаване трябва също да бъдат удовлетворени:

Продажби на стоки
Приходите от продажби на стоки се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху стоките са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на тяхната експедиция.

Предоставяне на услуги
Приходите от предоставяне на услуги се признават на база на етапа на завършеност на сделката към отчетната дата. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото извършените разходи подлежат на възстановяване.

Приходи от лихви
Приходите от лихви се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Данъци

Текущ данък върху доходите
Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила към датата на счетоводния баланс. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Текущите данъци се дебитират или кредитират директно в собствения капитал, когато данъкът възниква в резултат на операция или събитие, което е признато директно в собствения капитал през същия или различен отчетен период.

Отсрочен данък
Отсрочените данъци се признават, както е описано по-долу, по отношение на намаляеми и/или облагаеми временни разлики към датата на счетоводния баланс, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички възникнали облагаеми временни разлики.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице бъдеща облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби.

Дружеството извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка дата на счетоводния баланс и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна бъдеща облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка дата на баланса и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, срещу която да може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

Отсрочените данъци се дебитират или кредитират директно в собствения капитал, когато данъкът възниква в резултат на операция или събитие, което е признато директно в собствения капитал през същия или различен отчетен период.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се представят компенсирано, тъй като се касаят едно и също данъчнозадължено предприятие.

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчните ставки съгласно данъчното законодателство, действащо за периодите, в които се очаква активът да се реализира или пасивът да се уреди.

Данък върху добавената стойност (ДДС)
Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е уместно; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в счетоводния баланс.

г) Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват основно и допълнително възнаграждение, социални осигуровки и надбавки, бонуси, премии, платен годишен отпуск и др. според прилаганата система за заплащане на труда в предприятието и българското трудово законодателство. Когато лице от персонала е положило труд в рамките на отчетния период, недисконтираната сума на краткосрочните доходи на заетите, която се очаква да бъде платена в замяна на положения труд, се признава като разход или актив срещу текущо задължение, след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки. Полагащите се суми за компенсируеми отпуски на персонала се отчитат като задължение и като разход, свързан с краткосрочни доходи на персонала. Дружеството оценява очакваните разходи по натрупващи се компенсируеми отпуски като допълнителна сума (задължение и разход), която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск към датата на счетоводния баланс.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

г) Доходи на персонала (продължение)

Съгласно българското трудово законодателство, Дружеството като работодател, е задължено да изплати две или шест брутни месечни заплати на своите служители при пенсиониране, в зависимост от прослуженото време. Ако служителят е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия си стаж, той трябва да получи шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години при същия работодател – две брутни месечни заплати. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Дружеството определя своето задължение за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране като използва актюерски метод на оценка. Актюерските печалби и загуби се признават като приход или разход, когато нетните кумулативни непризнати актюерски печалби или загуби в края на предходната отчетна година са превишавали 10% от настоящата стойност на задължението за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране. Актюерските печалби или загуби се признават за очаквания средно-оставащ брой години трудов стаж на персонала.

Дружеството е направило приблизителна оценка на задължението за дългосрочни доходи на персонала към датата на баланса. Предвид числения състав и възрастовата структура на персонала, ръководството счита, че това задължение не би имало съществен ефект (под 1 хил. лв.) върху финансовото състояние и резултатите от дейността на Дружеството и затова не го е признало във финансовия отчет.

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови активи**

Първоначално признаване

Финансовите активи в обхвата на СС 32 *Финансови инструменти* се класифицират като финансови активи, държани за търгуване, финансови активи, държани до настъпване на падеж, заеми (кредити) и вземания и финансови активи обявени за продажба, както това е по-уместно. Дружеството определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване.

Финансовите активи се признават първоначално по цена на придобиване, която включва справедливата стойност на даденото за тях вложение, плюс разходите по извършване на сделката.

Покупките или продажби на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата на която Дружеството се е ангажирало да купи или продаде актива.

Финансовите активи на Дружеството включват парични средства и парични еквиваленти, търговски и други вземания.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите активи зависи от тяхната класификация, както следва:

Вземания
Вземания, предоставени от предприятието и недържани за търгуване, които имат фиксиран падеж, след първоначалното им признаване, се оценяват по амортизируема стойност, с помощта на метода на ефективната лихва (ЕЛ), намалена с провизия за обезценка. Амортизируемата стойност се изчислява като се вземат под внимание всички възнаграждения и такси, платени или получени между страните по договора. Вземания, предоставени от предприятието, които нямат фиксиран падеж, се отчитат по себестойност. Амортизацията по метода на ЕЛ се отчита като текущи финансови приходи. Обезценката на вземания, отчетени по амортизируема стойност се отчита като финансов разход.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

- **Финансови активи (продължение)**

Обезценка

В края на всеки отчетен период, Дружеството определя дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена. Финансовият актив или групата от финансови активи се счита за обезценена, ако и единствено ако, съществуват обективни доказателства за обезценка в резултат на едно или повече събития, които са възникнали след първоначалното признаване на актива („събитие за понесена загуба") и това събитие за загуба оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата от финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени. Доказателствата за обезценка могат да включват индикации, че длъжници или група от длъжници изпитват сериозни финансови затруднения, неизпълнение или просрочие при изплащането на лихвите или главницата, вероятност да изпаднат в несъстоятелност или друга финансова реорганизация, и, когато очевидни данни показва, че е налице измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са съпоставими с неизпълнения.

За финансови активи, отчитани по амортизируема стойност, Дружеството първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако се определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка на индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и тази група от финансови активи се оценява за обезценка на колективна база. Активи, които са оценени за обезценка индивидуално и за които загубата от обезценка е и продължава да бъде признавана, не се включват в колективната оценка за обезценка.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и неговата възстановима стойност, изчислена като сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещи очаквани загуби по заеми, които все още не са понесени). Сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовите активи. Ако заем има плаващ лихвен процент, процентът на дисконтиране за оценка на загубата от обезценка представлява текущият ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на коректива сметка и сумата на загубата се признава като текущ финансов разход. Когато за финансов актив е създаден резерв от преоценка, който е отрицателна величина, обезценката се отчита като текущ финансов разход и като намаление на този резерв.

- **Финансови пасиви**

Първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви, в обхвата на СС 32, се класифицират като финансови пасиви, държани за търгуване, държани до настъпване на падеж и финансови пасиви, възникнали първоначално в предприятието. Дружеството определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

Финансовите пасиви се признават първоначално по цена на придобиване, която включва справедливата стойност на полученото вложение, плюс разходите по извършване на сделката.

Последващо оценяване

Финансови пасиви, държани до настъпване на падеж и финансови пасиви, възникнали първоначално в предприятието
След първоначалното им признаване, финансови пасиви, държани до настъпване на падеж и финансови пасиви, възникнали първоначално в предприятието, се оценяват по амортизируема стойност по метода на ЕЛ. Печалбите и загубите от тези финансови пасиви се отчитат като текущи финансови приходи и разходи, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

е) Отписване на финансови инструменти

Финансовите инструменти се отписват изцяло или частично, когато договорните права или задължения по тях бъдат погасени, което е налице при:

- реализиране на правата или уреждане на задълженията;
- отказ от правата или отменяне на задълженията;
- изтичане на срока за реализиране на правата или за уреждане на задълженията.

Финансов инструмент, който е прехвърлен може да не се отписва, когато (а) Дружеството има право на обратно придобиване и има намерение и възможност да упражни това свое право; (б) Дружеството е едновременно и упълномощено и задължено да закупи обратно или да обезщети за прехвърления финансов актив при условия, които ефективно осигуряват възвращаемост, сходна на тази, която се очаква от финансовия инструмент, без да бъде прехвърлен; (в) прехвърленият финансов инструмент не е свободно достъпен на пазара и Дружеството е запазило в значителна степен всички финансови рискове, свързани с инструмента.

Отписването на финансов инструмент (резултатът от сделката или балансовата стойност на отписания инструмент) се отчита директно в отчета за приходите и разходите за съответния отчетен период. Когато се отписва финансов инструмент, за който има създаден резерв от преоценка, съответстващият резерв се отразява като текущ финансов приход или текущ финансов разход.

ж) Справедлива стойност на финансовите инструменти

Справедливата стойност представлява сумата, за която даден актив може да бъде разменен или даден пасив да бъде уреден, в сделка между информирани и желаещи осъществяването на сделката страни, при справедливи пазарни условия.

Към всяка отчетна дата справедливата стойност на финансови инструменти, които се търгуват активно на пазарите, се определя на база на котирани пазарни цени или котировки от дилъри (цени „купува" за дълги позиции и цени "продава" за къси позиции) без да се приспадат разходи по сделката.

Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя с помощта на техники за оценяване. Тези техники включват използване на скорошни пазарни преки сделки; препратки към текущата справедлива стойност на друг инструмент, който е в значителна степен същия; анализ на дисконтираните парични потоци и други модели за оценка.

з) Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени дялове. Постъпленията от издадени дялове над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

и) Дълготрайни материални активи

Един актив се признава и отчита като дълготраен материален актив (ДМА), когато отговаря на определението за ДМА съгласно СС 16 *Дълготрайни материални активи*, стойността на актива може да се определи надеждно и предприятието очаква да получи икономически изгоди, свързани с актива. При признаването на ДМА, Дружеството прилага стойностен праг от 700 лв., под който материалните активи, независимо от факта, че са дълготрайни се отчитат като текущ разход при придобиването им. Дълготрайните материални активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такива. Цената на придобиване включва покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи. Дълготрайни материални активи, създадени в предприятието се отчитат по себестойност, а тези получени в резултат на апортна вноска по реда на Търговския закон – по оценка, приета от съда, плюс всички преки разходи. При извършване на последващи разходи, свързани с дълготраен материален актив, с тях се коригира балансовата стойност на съответния актив, когато е вероятно Дружеството да има икономическа изгода над тази от първоначално определената стандартна ефективност на съществуващия актив (като напр. увеличаване на полезния срок на годност, увеличение на производителност, разширяване на възможности за нови продукти/услуги, възможност за съкращаване на производствени разходи). Всички други последващи разходи се признават като разход в периода, в който са направени.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

и) Дълготрайни материални активи (продължение)

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на годност на активите, които са определени както следва:

	2019	2018
Машини, съоръжения и оборудване	6,67 години	6,67 години
Транспортни средства	4 години	4 години
Компютри и периферни устройства	4 години	2 години
Други ДМА	6,67 години	6,67 години

Начислената амортизация се отчита като разход и като коректив за срока на ползване на амортизируемия актив.

Дружеството извежда временно от употреба активи и ги консервира по смисъла на СС 4 – Отчитане на амортизациите, ако съответните дълготрайни материални активи няма да бъдат употребявани за период от минимум 12 месеца и след изтичане на този период, се очаква предприятието отново да ги въведе в употреба. Начисляването на амортизацията на тези активи се преустановява от месеца, следващ извеждането им от употреба и започва отново от месеца, следващ въвеждането им в употреба.

Дълготраен материален актив се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в отчета за приходите и разходите, когато активът бъде отписан.

Периодично се извършва преглед на срока на годност и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

й) Лизинг

Класификацията на лизинговите договори се осъществява в началото на лизинга на база на принципа „предимство на съдържанието пред формата". При промяна на условията по лизинговия договор, които водят до промяна на критериите за класификация съгласно СС 17 – Лизинг, се извършва нова класификация на лизинговите договори.

Дружеството като наемател
Дружеството класифицира лизингов договор като финансов лизинг, ако той прехвърля в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив. В началото на лизинговия договор, наетият актив се записва по справедлива стойност или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Общата сума на наемните плащания се отчита като задължение, а разликата между стойността, по която е записан наетия актив (както е посочено по-горе) и общата сума на договорените наемни плащания се отчита като финансов разход за бъдещ период. Последният се признава като текущ финансов разход пропорционално на относителния дял на дължимите минимални лизингови плащания по договора към общата сума на договорните лизингови плащания.

Лизинговите плащанията по договори за експлоатационен лизинг се признават като текущи разходи за външни услуги на база линейния метод за срока на лизинговия договор.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

к) Нематериални активи

Външно създадените нематериалните активи при придобиването им се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение. Когато нематериален актив е получен в резултат на апортна вноска по реда на Търговския закон, неговата първоначална оценка се определя по оценката, приета от съда. Вътрешно създадените нематериални активи се оценяват първоначално по себестойност, представляваща сумата на разходите, извършени от момента, в който нематериалния актив за пръв път е постигнал критериите за признаване. При извършване на последващи разходи, свързани с дълготраен нематериален актив, те се отразяват като увеличение на балансовата стойност на съответния актив или като отделен нематериален актив и се определят като разходи за усъвършенстване, ако могат надеждно да бъдат измерени и съотнесени към нематериален актив и когато водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив (като напр. увеличаване на полезния срок на годност, увеличение на производителност, разширяване на възможности за нови продукти/услуги, възможност за съкращаване на производствени разходи). Всички други последващи разходи се признават като текущи разходи в периода, в който са направени.

След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на годност на активите, които са определени както следва:

Лицензи	6,67 години
Патенти	6,67 години

Начислената амортизация се отчита като разход и като коректив за срока на ползване на амортизируемия актив.

Дружеството извежда временно от употреба активи и ги консервира по смисъла на СС 4 – Отчитане на амортизациите, ако съответните дълготрайни нематериални активи няма да бъдат употребявани за период от минимум 12 месеца и след изтичане на този период, се очаква предприятието отново да ги въведе в употреба. Начисляването на амортизацията на тези активи се преустановява от месеца, следващ извеждането им от употреба и започва отново от месеца, следващ въвеждането им в употреба.

Дълготраен нематериален актив се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в отчета за приходите и разходите, когато активът бъде отписан.

Периодично се извършва преглед на срока на годност и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

л) Стоково-материални запаси

Стоково-материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност, като разликата се отчита като други текущи разходи от дейността. Доставната стойност представлява сумата от всички разходи по закупуването и преработката, както и от други разходи, направени във връзка с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с необходимите разходи за завършване на производствения цикъл и разходите, необходими за осъществяване на продажбата.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

л) Стоков материални запаси (продължение)

При тяхното потребление стоково-материалните запаси се оценяват както следва:

Материали	–	доставна стойност, определена на база на метода „средно-претеглена стойност";
Стоки	–	Доставна стойност (включително покупната цена, митата, стойността на транспортните разходи, както и екотаксата дължима при закупуването на стоките), определена на база метода „средно-претегледна стойност"

м) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка балансова дата, Дружеството определя дали активите са обезценени, което включва определянето наличието на условия за обезценка на активите, определяне на възстановимата стойност на активите и изчисление на загуба от обезценка. Когато са налице условия за обезценка на даден актив, Дружеството определя неговата възстановима стойност, която е по-високата от нетната продажна цена на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Нетната продажна цена е цената, определена в сделката, намалена с преките допълнителни разходи по сделката. Когато няма пряка сделка и не съществува активен пазар, нетната продажна цена се определя чрез използването на подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за нетната продажна цена на актив или обект, генериращ парични потоци.

Загубата от обезценка се признава веднага като текущ разход за дейността.

Към всяка дата на счетоводния баланс, Дружеството преценява дали съществуват признаци, че загубата от обезценка на актив, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни признаци, Дружеството определя възстановимата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в приблизителните оценки, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. Възстановяването на загуба от обезценка е ограничено, така че балансовата стойност на актива да не надвишава нито неговата възстановима стойност, нито да не надвишава балансовата стойност (след приспадане на амортизация), която щеше да бъде определена, ако не е била призната загуба от обезценка за актива в предходните години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в отчета за приходите и разходите.

н) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и краткосрочните депозити в счетоводния баланс включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца.

о) Провизии

Провизии се признават, когато Дружеството има текущо задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, включващи икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Когато Дружеството очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за приходите и разходите, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход

2.3 Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на счетоводния баланс, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки

При прилагането на възприетите счетоводни политики, ръководството на Дружеството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет:

Неотменими ангажименти по оперативен лизинг – Дружеството като лизингополучател

Дружеството е сключило договори за лизинг на офиси и складове. Ръководството счита, че тъй като всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху тези активи не се поемат от Дружеството, договорите се третират като експлоатационни лизинги.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към датата на счетоводния баланс, и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

Полезни животи на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи
Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Дружеството. Информация за полезните животи на имоти, машини и съоръжения е представена в Бележка 2.2 и, а на нематериалните активи – в Бележка 2.2 к.

Обезценка на вземания
Дружеството използва коригиращ сметка за отчитане на обезценката на трудносъбираеми и несъбираеми вземания от клиенти. Ръководството преценява адекватността на тази обезценка на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултати от дейността на клиентите се влошат (над очакваното), стойността на вземания, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към датата на счетоводния баланс. Към 31 декември 2019 г. ръководството е преценило,че не е необходима обезценка на вземанията (2018 г.: 0 хил. лв.).

Обезценка на материални запаси
Дружеството признава обезценка на обездвижени и залежали стоки до тяхната нетна реализируема стойност. Ръководството определя обезценката на материални запаси на база на срока на годност и тяхната евентуална реализация чрез продажба. Към 31 декември 2019 г. най-добрата преценка за необходимата обезценка на обездвижени и залежали стоки е в размер на 11 хил. лв. Допълнителна информация е представена в Приложение 7.

3. Приходи и разходи

Дружеството счита, че приходи са с особено голям размер или обхват, когато те надминават 10% от общите приходи на Дружеството за дадения отчетен период. Отчетените от Дружеството приходи с особено голям размер или обхват са:

	2019		2018	
	хил. лв.	%*	*хил. лв.*	%
Клиент 1	1,213	17.21%	1,455	20.31%
Клиент 2	978	13.88%	887	12.38%
Клиент 3	502	7.13%	263	3.67%
Клиент 4	433	6.15%	585	8.16%

Дружеството счита, че разходи са с особено голям размер или обхват, когато те надминават 10% от общите разходи на Дружеството за дадения отчетен период. Отчетените от Дружеството разходи с особено голям размер или обхват са:

	2019		2018	
	хил. лв.	%*	*хил. лв.*	%
Себестойност на продадените стоки	5,132	72.83%	5,252	73.30%

* Процентите са калкулирани като част от общата стойност на приходите и разходите за 2019 г в размер на 7,047 хил. лв., (2018г. 7,166 хил.лв).

3.1 Приходи

	2019	2018
	хил. лв.	*хил. лв.*
Приходи от продажба на стоки	6,913	7,068
Приходи от продажба на услуги	115	79
	7,028	**7,147**

4. Данъци от печалбата

Основните компоненти на разхода за данъци от печалбата за годините, приключващи на 31 декември 2019 г. и 2018 г. са:

	2019	2018
Отчет за приходите и разходите	*хил. лв.*	*хил. лв.*
Разход за текущ данък от печалбата	(65)	(65)
Разход по отсрочени данъци	-	(1)
Разход за данъци от печалбата, отчетен в отчета за приходите и разходите	**(65)**	**(66)**

Приложимата ставка на данъка от печалбата за 2019 г. е 10% (2018 г.: 10%). През 2020 г. приложимата данъчна ставка остава непроменена.

4. Данъци от печалбата (продължение)

Временните разлики и свързаните с тях отсрочените данъци към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г. са както следва:

	Счетоводен баланс			
	Временни разлики		Отсрочен данък	
	2019	2018	2019	2018
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*
Намаляеми временни разлики и активи по отсрочени данъци				
Неизползвани отпуски на персонала	8	17	1	2
Обезценка на стоково-материални запаси	17	14	2	1
Актив по отсрочен данък, нетно			**3**	**3**

Движението в отсрочените данъци е както следва:

	2019
	хил. лв.
1. В началото на годината	3
2. Признати в отчета за приходите и разходите през периода	-
3. В края на периода (1+2)	**3**

5. Дълготрайни материални активи

	Транспортни средства	Съоръжения и други ДМА	Машини	Общо
	хил. лв.	*хил. лв.*	*хил. лв.*	*хил. лв.*
Отчетна стойност:				
1. В началото на годината	228	86	73	387
2. На постъпили през периода	-	24	-	24
3. На излезли през периода	-	(4)	-	(4)
4. В края на периода (1+2+3)	**228**	**106**	**73**	**407**
Натрупана амортизация:				
5. В началото на периода	83	69	58	210
6. Начислена през периода	57	11	11	79
7. Отписана през периода	-	-	-	-
8. В края на периода (5+6+7)	**140**	**80**	**69**	**289**
9. Балансова стойност в края на периода (4 -8)	**88**	**26**	**4**	**118**

Предоставени аванси и ДМА в процес на изграждане
Към 31.12.2019 г. сумата предоставените аванси за ДМА възлиза на 0 хил. лв.(2018 г: 0 хил. лв.)

5. Дълготрайни материални активи (продължение)

Напълно амортизирани ДМА и временно извадени от употреба
Към 31.12.2019 г. отчетната стойност на напълно амортизираните ДМА е 57 хил. лв.

6. Нематериални активи

	Програмни продукти и други ДНА
	хил. лв.
Отчетна стойност:	
1. В началото на годината	60
2. На постъпили през периода	1
3. На излезли през периода	(33)
4. В края на периода (1+2+3)	**28**
Амортизация:	
5. В началото на периода	51
6. Начислена през периода	4
7. Отписана през периода	(33)
8. В края на периода (5+6+7)	**22**
9. Балансова стойност в края на периода (4 -8)	**6**

Напълно амортизирани НА и временно извадени от употреба
Към 31.12.2019 г. отчетната стойност на напълно амортизираните НА е 15 хил. лв.

7. Стоково-материални запаси

	2019	2018
	хил. лв.	*хил. лв.*
Стоково-материални запаси, отчетени по доставна стойност/себестойност	635	501
Стоково-материални запаси, отчетени по нетна реализируема стойност	30	36
Общо стоково-материални запаси по по-ниската от доставна стойност/себестойност и нетна реализируема стойност	**665**	**537**

През 2019 г., Дружеството е признало намаление на отчетната стойност на стоково-материални запаси до нетна реализируема стойност в размер на 10 хил. лв., което е представено в отчета за приходите и разходите в статия „Разходи за амортизация и обезценка". Намалението на отчетната стойност се дължи на стоково-материални запаси с изтекъл срок на годност.

8. Парични средства

	2019	2018
	хил. лв.	*хил. лв.*
Парични средства в банкови сметки	109	137
Общо парични средства по счетоводен баланс	**109**	**137**

9. Търговски и други задължения

	Прил.	2019	2018
		хил. лв.	*хил. лв.*
Задължения към доставчици - свързани лица	10	1,538	1,728
Задължения към други доставчици		29	21
Други задължения в т. ч.		31	35
- към персонала		9	15
- осигурителни задължения		1	3
- данъчни задължения		12	10
- други		9	7
Общо търговски и други задължения		**1,598**	**1,784**
До 1 година		**1,598**	**1,784**

10. Оповестяване на свързани лица

Крайна компания- майка
Крайната компания-майка на Дружеството е Йотун АС, Норвегия.

Предприятия с контролно участие в Дружеството
100% от капитала на Йотун България ЕООД е притежание на Йотун Паудър Коутингс АС, Норвегия.

Други свързани лица
Йотун Пейнтс Малайзия, Йотун Малайзия, Йотун Пейнтс Юръп, Йотун Филипини, Йотун Германия, Йотун Холандия, Йотун Дания, Йотун Швеция, Йотун Франция, Йотун Иберика, Йотун Боя Санаи Ве Тикарет, Йотун Пейнтс _САЩ, Йотун Италия, Йотун Сингапур, Йотун Пейнтс Виетнам, Йотун Пейнтс Южна Африка, Йотун Тайланд, Йотун Бразилия, Йотун Хелас, Йотун Индонезия, Йотун Австралия, Йотун Алжир, Йотун Сканокс, Йотун Пейнтс Русия, Йотун Полша, Йотун Сауди Пейнтс, Йотун Египет, Йотун Оман, Йотун Либия, Йотун Дубай Пейнтс, Йотун Корея, Йотун Китай Хонгконг, Йотун Абу Даби, Йотун Коско Марин Коутингс (ХК), Йотун Индия, Йотун Пакистан Пейнтс, Йотун Мароко, Йотун Коско Кингдао, Йотун Румъния, Йотун Казахстан, Йотун Кипър, Йотун Бангладеш, Йотун Миамар Сървисис, Йотун Кения, Йотун Мексико, Йотун Мейа, Йотун Китай Тайван, Йотун Китай Мениджмънт, Йотун Чехия, Йотун Сауди Паудър, Йотун Дубай Паудър, Йотун Паудър Норвегия, Йотун Малайзия Паудър, Йотун Пакистан, Йотун Египет Паудър, Йотун Индонезия Паудър,Йотун Камбоджа, Йотун Кувейт, Йотун Бахрейн, Йотун Ангола, Йотун МЕНА, Йотун Катар, Йотун Етиопия са свързани лица, защото са под общ контрол на Йотун АС, Норвегия.

10. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Общата сума на сделките със свързани лица и дължимите салда за текущия и предходен отчетен период са представени както следва:

Сделки със свързани лица

	Вид на сделката	2019	2018
		хил. лв.	*хил. лв.*
Крайна компания-майка			
Йотун АС, Норвегия	Покупка на услуги	227	193
Йотун АС, Норвегия	Продажба на бои услуги	-	8
Други свързани лица (под общ контрол)			
Йотун Боя Санаи Ве Тикарет АС	Продажба на бои и услуги	7	8
Йотун Боя Санаи Ве Тикарет АС	Покупка на бои и услуги	5,133	5,299
Йотун Пейнтс Юръп	Продажба на бои и услуги	415	138
Йотун Пейнтс Юръп	Покупка на бои	-	2
Йотун Румъния	Продажба на бои и услуги	4	2
Йотун Румъния	Покупка на бои и услуги	81	6
Йотун Коско Марин Коутинг /ХК/	Продажба на бои и услуги	14	15
Йотун Коско Марин Коутинг /ХК/	Покупка на бои и услуги	-	7
Йотун Пейнтс О.О.О	Продажба на бои и услуги	398	254
Йотун Пейнтс О.О.О	Покупка на бои и услуги	8	14
Йотун ОАЕ Лимитед	Продажба на бои и услуги	60	16
Йотун Хелас Лимитед	Продажба на бои и услуги	8	290
Йотун Хелас Лимитед	Покупка на услуги	-	2
Йотун Италия	Продажба на бои и услуги	-	10
Йотун Сингапур	Продажба на бои и услуги	-	2
Йотун Германия	Продажба на услуги	23	-
Йотун Пейнтс Малайзия	Покупка на услуги	1	-
Йотун Дубай	Покупка на услуги	1	-
Ръководен и административен персонал	Възнаграждение	71	78

10. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Разчети със свързани лица - Вземания

	2019	2018
	хил. лв.	*хил. лв.*
Крайна компания-майка		
Йотун АС, Норвегия	37	-
Други свързани лица (под общ контрол)		
Йотун Пейнтс Юръп	30	4
Йотун Коско Марин Коутинг /ХК/	-	6
Йотун Пейнтс О.О.О	83	73
Йотун ОАЕ Лимитед	58	10
Йотун Хелас Лимитед	-	5
Йотун Боя Турция	3	-
Йотун Румъния	1	-
Общо вземания от свързани лица	**212**	**98**
До 1 година	**212**	**98**

Разчети със свързани лица - Задължения

	2019	2018
	хил. лв.	*хил. лв.*
Крайна компания-майка		
Йотун АС, Норвегия	-	23
Други свързани лица (под общ контрол)		
Йотун Боя Санаи Ве Тикарет АС	1,538	1,701
Йотун Румъния	-	4
Общо задължения от свързани лица	**1,538**	**1,728**
До 1 година	**1,538**	**1,728**

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени, които не се отклоняват съществено от характерните справедливи стойности на дадените сделки. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени, безлихвени и уреждането им се извършва с парични средства. Дружеството не е извършило обезценка на вземания от свързани лица към 31 декември 2019 г. (2018 г.: нула). Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

През годината приключваща на 31 декември 2019 г., Дружеството изплаща дивидент на едноличния собственик на капитала в размер на 540 хил. лв. (2018 г.: 948 хил. лв.).

11. Ангажименти и условни задължения

Правни искове

Срещу Дружеството няма заведени правни искове.

Лизинги

Лизинги – Дружеството като наемател
Дружеството е сключило договори за наем на офис помещения и складови помещения. Ръководството счита, че тъй като всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху тези активи не се поемат от Дружеството, договорите се третират като експлоатационни (оперативни) лизинги. Дружеството не е страна по договори за финансови лизинги.

12. Други

Ръководството на Дружеството не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили корекции във финансовия отчет за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

13. Цели и политика за управление на финансовия риск

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са риск на паричния поток, ликвиден риск, ценови риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Риск на паричния поток
Дружеството би било изложено на риск на паричния поток при значителни колебания в размера на бъдещи парични потоци по финансови инструменти.

Ликвиден риск
Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез подобряване събираемостта на вземанията и контрол на кредитните лимити. Дружеството се финансира изцяло със собствени финансови средства.

Ценови риск - Валутен риск
Дружеството извършва покупки и продажби в чуждестранни валути – евро и щатски долари. Повече от половината от тези операции се осъществяват в евро. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният риск, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството е минимален. Дружеството осъществява покупки на материални запаси и услуги в щатски долари, които са около 42% от общия обем на покупките. Следователно, експозицията на Дружеството към риска от промени във валутния курс на щатския долар е значителен. Заключителните валутни курсове, използвани за преизчисляване в отчетна валута на паричните позиции в чуждестранна валута са както следва:1 USD=1.74099 BGL.

Кредитен риск
Дружеството търгува единствено с утвърдени, платежоспособни контрагенти. Неговата политика е, че всички клиенти, които желаят да търгуват на отложено плащане, подлежат на процедури за проверка на тяхната платежоспособност. Освен това, салдата по търговските вземанията се следят текущо, в резултат на което експозицията на Дружеството по трудносъбираеми и несъбираеми вземания не е съществена. Няма значителни концентрации на кредитен риск в Дружеството. Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Дружеството, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

14. Събития след датата на баланса

Коронавирусът (COVID-19) беше потвърден от Световната здравна организация в началото на 2020 и се разпространи из целия свят, причинявайки нарушения на обичайната дейност на бизнеса. На 13 март 2020 г. Народното събрание на Република България обяви извънредно положение в страната заради коронавируса и бяха въведени засилени противоепидемични мерки и ограничения.

Към датата на изготвяне на отчета в Дружеството няма регистрирани случаи на заразени от COVID-19 служители. Няма прекаратени доставки на суровинин и материали, небходими за обезпечаване на търговската дейност на този етап. Ръководството предриема всички препоръчани мерки за ограничаване разпространението на заразата включително чрез

14. Събития след датата на баланса (продължение)

информиране на служителите за изпълнение на определени мерки, осигуряване на защитни предпазни средства и дезинфектанти, ограничаване на пътуванията, ограничване достъпа на външни лица, промотиране на работата от вкъщи.

Ръководството смята разпространението на заразата за некоригиращо събитие, настъпило след датата на баланса. Тъй като ситуацията се развива изключително бързо, практически е невъзможно да се направи надеждно измерима преценка на потенциалния ефект на пандемията. Ръководството ще продължи да следи развитието на ситуацията и ще предприеме всички възможни стъпки да намали възможни последствията.

Не са настъпили други събития след 31 декември, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Дружеството за годината, приключила на 31 декември 2019 г.